

Predbežné tézy na maturitnú skúšku z literatúry

1. Staroveká literatúra - znaky, literárne druhy a žánre (epos, báj, bájka, komédia, tragédia...), autori a ich diela. **Antigona**, Iliada, Odysea,
2. Stredoveká literatúra – znaky, žánre (legenda, rytiersky epos...); Staroslovienska literatúra;. Moravsko-panónske legendy, **Proglas**. Cyrilo-metodská tradícia
3. Svetový humanizmus a renesancia - znaky, autori a ich tvorba - Shakespeare (**Hamlet**), Cervantes, Boccaccio, Dante...
4. Baroková literatúra - znaky, predstavitelia, lit. diela – H. Gavlovič **Valaská škola mravúv stodola**
5. Literárny klasicizmus – znaky, predstavitelia, lit. diela – Molière - **Lakomec**
6. Slovenský klasicizmus - znaky, predstavitelia, lit. diela – J. Hollý, J. Kollár – **Slávy dcera**
7. Epos – charakteristika žánru, znaky, kompozícia, diela (Epos o Gilgamešovi, Ilias, Odysea, rytiersky epos, Svatopluk, zemiansky epos – Ežo Vlkolínsky, Hájnikova žena)
8. Romantická literatúra - znaky, predstavitelia, lit. diela , A.S.Puškin – **Kapitánova dcéra**, V. Hugo, lord Byron, E.A. Poe
9. Slovenský romantizmus – znaky, témy, žánre, riešenia konfliktu a postoj k spoločnosti a národu. Štúr, J. Matúška, Chalupka – **Mor ho!**, Botto – **Smrť Jánošíkova**, Kráľ – **Zakliata panna vo Váhu a divný Janko**, Sládkovič – **Marína** ...
10. Slovenský a svetový romantizmus – typy hrdinov Chalupka – **Mor ho!**, Botto – **Smrť Jánošíkova**, Kráľ – **Zakliata panna vo Váhu a divný Janko**, Sládkovič – **Marína**, A. S. Puškin – **Kapitánova dcéra**,
11. Svetový realizmus – romány Otec Goriot, Zločin a trest, Anna Kareninová, Vojna a mier)
12. Slovenský realizmus - znaky, predstavitelia, diela (Hviezdoslav, M. Kukučín – **Kaď báčik z Chochol'ova umrie**, B. S. Timravy - **Ďapákovci** a J. G. Tajovský – **Maco Mlieč**,...)
13. Dramatická tvorba od klasicizmu po realizmus. Ján Chalupka, J. Palárik – **Zmierenie alebo Dobrodružstvo pri obžinkoch** a J. Gregor Tajovský **Statky – zmätky**
14. Literárna moderna – smery autori a ich diela. Baudelaire, **Krasko**
15. Avantgarda – smery a ich znaky a predstavitelia kubizmus, futurizmus, expresionizmus, dadaizmus, surrealizmus; Apollinaire, Breton
16. Slovenská medzivojnová poézia – smery a ich znaky a predstavitelia: vitalizmus – **Smrek**, neosymbolizmus - Lukáč, katolícka moderna – **Dilong**, nadrealizmus - Fábry, angažovaná poézia – Novomeský
17. Téma 1. svetovej vojny vo svetovej literatúre, stratená generácia, expresionizmus, predstavitelia, diela (**Na západe nič nové**)
18. Fantastická a detektívna literatúra - znaky, žánre, predstavitelia (Kafka, Tolkien, Poe, Christie...)
19. Slovenská medzivojnová próza - znaky, predstavitelia, diela (Milo Urban – **Živý bič**, J. C. Hronský – **Jozef Mak**)
20. Próza naturizmu, znaky, predstavitelia a charakteristika diel Figuli, Chrobák – **Drak sa vracia**, Švantner.
21. Literárne smery vo svetovej literatúre po r. 1945. (Salinger – **Kto chytá v žite** a ...)
22. Vývinové tendencie v slovenskej próze po r. 1945. (A. Bednár – **Kolíška**, Mňačko – **Ako chutí moc**, D. Dušek, **Kufor na sny**)
23. Slovenská totalitná a protitotalitná literatúra –R. Jašík, L. Mňačko – **Ako chutí moc**, A. Bednár – **Kolíška**, L+S - **Soirée**
24. Slovenská poézia po r. 1945 –J. Kostra, M. Rúfus, M. Válek, J. Urban, D. Hevier, Feldek....
25. Slovenská dráma po r. 1945 – Bukovčan - **Kým kohút nazaspieva**., Karvaš, Šteпка, L+S - **Soirée**...
26. Lyrika ako literárny druh – typy a žánre.
27. Epika ako literárny druh, žánrové formy veršovanej a neveršovanej epiky, ich charakteristika.
28. Podstata humoru/komiky, satiry, irónie, paródie, čierneho humoru. Literárne diela, v ktorých sa uplatňuje humor.
29. Konflikt – harmonický a neharmonický spôsoby riešenia konfliktov v konkrétnych literárnych dielach.
30. Literárne pojmy postava a rozprávač – typy.
31. Typy literárnych postáv – obdobia a diela.
32. Literárne diela s výraznými ženskými postavami.

- 33. Literárne diela, ktorých hlavným motívom je napr. láska mladých ľudí alebo rodinné vzťahy alebo zločin
- 34. Román – charakteristika, vývin, typy – práca s konkrétnymi dielami (zoznam povinných diel)
- 35. Komédia / veselohra – charakteristika, diela

Pri každom literárnom zadaní je okrem vedomostí týkajúcich sa hlavného zamerania otázky preukázať aj vedomosti z literárnej teórie. (literárne druhy, literárne formy, literárne žánre, veršové systémy, rýmy, trópy, figúry atď....)

Maturitné zadania budú zostavované v súlade s

1, Cieľovými požiadavkami na vedomosti a zručnosti maturantov zo https://www.statpedu.sk/files/sk/svp/maturitne-skusky/platne-od-sk-r-2018/2019/cp_sjl_2016.pdf

2, ŠVP https://www.statpedu.sk/files/sk/svp/inovovany-statny-vzdelavaci-program/inovovany-svp-gymnazia-so-stvorrocnym-patrocnym-vzdelavacim-programom/jazyk-komunikacia/slovensky_jazyk_a_literatura_g_4_5_r_novy.pdf

Predbežné tézy na maturitnú skúšku z literatúry

1. Staroveká literatúra - znaky, literárne druhy a žánre (epos, báj, bájka, komédia, tragédia...), autori a ich diela. **Antigona**, Iliada, Odysea,
2. Stredoveká literatúra – znaky, žánre (legenda, rytiersky epos...); Staroslovienska literatúra;. Moravsko-panónske legendy, **Proglas**. Cyrilo-metodská tradícia
3. Svetový humanizmus a renesancia - znaky, autori a ich tvorba - Shakespeare (**Hamlet**), Cervantes, Boccaccio, Dante...
4. Baroková literatúra - znaky, predstavitelia, lit. diela – H. Gavlovič **Valaská škola mravúv stodola**
5. Literárny klasicizmus – znaky, predstavitelia, lit. diela – Molière - **Lakomec**
6. Slovenský klasicizmus - znaky, predstavitelia, lit. diela – J. Hollý, J. Kollár – **Slávy dcera**
7. Epos – charakteristika žánru, znaky, kompozícia, diela (Epos o Gilgamešovi, Ilias, Odysea, rytiersky epos, Svatopluk, zemiansky epos – Ežo Vlkolínsky, Hájnikova žena)
8. Romantická literatúra - znaky, predstavitelia, lit. diela , A.S.Puškin – **Kapitánova dcéra**, V. Hugo, lord Byron, E.A. Poe
9. Slovenský romantizmus – znaky, témy, žánre, riešenia konfliktu a postoj k spoločnosti a národu. Štúr, J. Matúška, Chalupka – **Mor ho!**, Botto – **Smrť Jánošíkova**, Kráľ – **Zakliata panna vo Váhu a divný Janko**, Sládkovič – **Marína** ...
10. Slovenský a svetový romantizmus – typy hrdinov Chalupka – **Mor ho!**, Botto – **Smrť Jánošíkova**, Kráľ – **Zakliata panna vo Váhu a divný Janko**, Sládkovič – **Marína**, A. S. Puškin – **Kapitánova dcéra**,
11. Svetový realizmus – typy románu (Otec Goriot, Zločin a trest, Anna Kareninová, Vojna a mier)
12. Slovenský realizmus - znaky, predstavitelia, diela (Hviezdoslav, M. Kukučín – **Kaď báčik z Chochol'ova umrie**, B. S. Timravy - **Ťapákovci** a J. G. Tajovský – **Maco Mlieč**,...)
13. Dramatická tvorba od klasicizmu po realizmus. Ján Chalupka, J. Palárik – **Zmierenie alebo Dobrodružstvo pri obžinkoch** a J. Gregor Tajovský **Statky – zmätky**
14. Literárna moderna – smery autori a ich diela. Baudelaire, **Krasko**
15. Avantgarda – smery a ich znaky a predstavitelia kubizmus, futurizmus, expresionizmus, dadaizmus, surrealizmus; Apollinaire, Breton

16. Slovenská medzivojnová poézia – smery a ich znaky a predstavitelia: vitalizmus – **Smrek**, neosymbolizmus - Lukáč, katolícka moderna – **Dilong**, nadrealizmus - Fábry, angažovaná poézia – Novomeský
17. Téma 1. svetovej vojny vo svetovej literatúre, stratená generácia, expresionizmus, predstavitelia, diela
(**Na západe nič nové**)
18. Fantastická a detektívna literatúra - znaky, žánre, predstavitelia (Kafka, Tolkien, Poe, Christie...)
19. Slovenská medzivojnová próza - znaky, predstavitelia, diela (Milo Urban – **Živý bič**, J. C. Hronský – **Jozef Mak**)
20. Próza naturizmu, znaky, predstavitelia a charakteristika diel Figuli, Chrobák – **Drak sa vracia**, Švantner.
21. Literárne smery vo svetovej literatúre po r. 1945. (Salinger – **Kto chytá v žite** a ...)
22. Vývinové tendencie v slovenskej próze po r. 1945. (A. Bednár – **Kolíška**, Mňačko – **Ako chutí moc**, D. Dušek, **Kufor na sny**)
23. Slovenská totalitná a protitotalitná literatúra –R. Jašík, L. Mňačko – **Ako chutí moc**, A. Bednár – **Kolíška**, L+S - **Soirée**
24. Slovenská poézia po r. 1945 –J. Kostra, M. Rúfus, M. Válek, J. Urban, D. Hevier, Feldek....
25. Slovenská dráma po r. 1945 – Bukovčan - **Kým kohút nazaspieva**., Karvaš, Štepka, L+S - **Soirée**...
26. Lyrika ako literárny druh – typy a žánre.
27. Epika ako literárny druh, žánrové formy veršovanej a neveršovanej epiky, ich charakteristika.
28. Podstata humoru/komiky, satiry, irónie, paródie, čierneho humoru. Literárne diela, v ktorých sa uplatňuje humor.
29. Konflikt – harmonický a neharmonický spôsoby riešenia konfliktov v konkrétnych literárnych dielach.
30. Literárne pojmy postava a rozprávač – typy.
31. Typy literárnych postáv – obdobia a diela.
32. Literárne diela s výraznými ženskými postavami.
33. Literárne diela, ktorých hlavným motívom je napr. láska mladých ľudí alebo rodinné vzťahy alebo zločin